

ВІДОМЧІ НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

Система контролю якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод

ВНД 33-5.5-09-2001

Видання офіційне

Державний комітет України по водному господарству

Київ 2001

Передмова

РОЗРОБЛЕНИЙ

Державним галузевим об'єднанням “Укрводексплуатація”
Уралов О.В. (керівник роботи), Жовтоног М.І

Управлінням експлуатації водогосподарських систем
Земба В.А., Яковенко Ю.П.

ВНЕСЕНИЙ

Управлінням експлуатації водогосподарських систем
Держводгоспу України

ЗАТВЕРДЖЕНИЙ

Наказом Держводгоспу України від "28" грудня 2001р. № 291

ВВЕДЕНИЙ ВПЕРШЕ

Цей відомчий нормативний документ не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований або розповсюджений без дозволу Держводгоспу України

Державний комітет України по водному господарству	Відомчий нормативний документ	ВНД 33-5.5-09-2001 Введений вперше
	Система контролю якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод	

1 Галузь використання

Цей нормативний документ встановлює вимоги до місць розташування пунктів спостереження, періодичності і безпосередньо відбору проб води та оцінки якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод з метою врегулювання правовідносин з питань здійснення спеціального водокористування між експлуатаційними водогосподарськими організаціями, що здійснюють подачу води на зрошення з загальнодержавних меліоративних систем та міжгосподарських державних меліоративних систем і приймання дренажних та скидних вод в державні колекторно-дренажні мережі, і водокористувачами, що використовують меліоровані (зрошувані та осушувані) землі.

Нормативні положення цього документу є обов'язковими для експлуатаційних водогосподарських організацій, басейнових і регіональних управлінь комплексного використання водних ресурсів та підрозділів гідрогеолого-меліоративної служби Держводгоспу, які здійснюють роботи з державного моніторингу вод і моніторингу зрошуваних та осушуваних земель.

2 Нормативні посилання

У цьому документі є посилання на такі законодавчі акти та чинні нормативні документи:

Водний кодекс України від 21.09.2000р. №1190-III;

Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. №2768-III;

Закон України "Про меліорацію земель" від 14.01.2000 р. №1389-XIV;

Постанова Кабінету Міністрів України від 20.07.1996 р. №815 "Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод";

Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля" (із змінами і доповненнями, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.2001р. №528);

Постанова Кабінету Міністрів України від 11.09.1996 р. №1100 "Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується";

Внесений Управлінням експлуатації водогосподарських систем Держводгоспу України	Затверджений наказом Держводгоспу України від "28" грудня 2001р. № 291	Строк введення в дію з " 01 " січня 2002 р.
---	--	---

ДСТУ 2730-94 “Якість природної води для зрошення. Агрономічні критерії”;

ДСТУ 3041-95 -“Гідросфера. Використання і охорона води. Терміни та визначення”;

ДСТУ 3230-95 “Управління якістю та забезпечення якості. Терміни та визначення”;

ВБН 33-5.5-01-97 “Організація і ведення еколого-меліоративного моніторингу”;

ВНД 33-5.5-02-97 “Якість природної води для зрошення. Екологічні критерії”;

ВНД 33-5.5-04-98 “Керівництво по організації та здійсненню моніторингу меліорованих і прилеглих до них земель”;

ВНД 33-3.3-01-98 “Переробка міських стічних вод та використання їх для зрошення кормових і технічних культур”;

ВНД 33-5.5-06-99 “Охорона водних, ґрунтових та рослинних ресурсів від забруднення важкими металами в умовах зрошення”;

ВНД 33-1.1-17-2001 “Інструкція з відбору і підготовки проб води та ґрунту для проведення вимірювань в лабораторіях Держводгоспу України”;

Посібник до ВНД 33-5.5-04-98 “Макет програми робіт на здійснення моніторингу меліорованих та прилеглих до них земель”.

3 Визначення, позначення та скорочення

Система контролю – мережа стаціонарних та тимчасових пунктів спостереження на водних об’єктах, де з встановленою періодичністю здійснюється відбір проб води для проведення вимірювань показників її складу і властивостей.

Пункт спостережень – місце відбору проб води для проведення вимірювань показників її складу і властивостей та вимірювань витрат води.

Програма спостережень – річний план діяльності експлуатаційної водогосподарської організації, басейнового і регіонального управління комплексного використання водних ресурсів, підрозділу гідрогеолого-меліоративної служби по напрямках і обсягах робіт визначення якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод.

Якість зрошувальних і забрудненість дренажних та скидних вод – відповідність показників складу і властивостей зрошувальних вод на головних водозаборах зрошувальних систем, одержаних у процесі здійснення державного моніторингу вод, та зрошувальних, дренажних і скидних вод, одержаних у процесі здійснення моніторингу зрошуваних і осушуваних земель, нормативним документам, що визначають гранично – допустимі концентрації хімічних елементів і сполук та/або радіологічних показників, розподіл за класами, а також гранично – допустимі скиди.

Грунтові води – води першого від поверхні безнапірного водоносного горизонту.

Терміни “води дренажні, водний об’єкт” використовуються у значенні Водного кодексу України; “моніторинг довкілля” – у значенні постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля”; “державний моніторинг вод” – у значенні постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод”; “моніторинг зрошуваних і осушуваних земель” – у значенні Закону України “Про меліорацію земель”; “води скидні” – у значенні ДСТУ 3041-95 “Гідросфера. Використання і охорона води. Терміни та визначення”; “води зрошувальні” у значенні ДСТУ 2730-94 “Якість природної води для зрошення. Агрономічні критерії”; “державні меліоративні системи”, “недержавні меліоративні системи” - у значенні Земельного кодексу України.

4 Загальні положення

4.1 Система контролю якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод є частиною системи моніторингу довкілля у Держводгоспі України.

4.2 Метою оцінки якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод є встановлення основних закономірностей їх формування і просторово-часової мінливості для прийняття своєчасних заходів щодо недопущення деградації ґрунтів меліоративних систем і забруднення довкілля хімічними елементами та сполуками.

4.3 Основним завданням оцінки якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод є встановлення придатності зрошувальних вод для зрошення земель і сільськогосподарських культур та надходження до водних об’єктів забруднюючих речовин з дренажними і скидними водами дренажних та меліоративних систем.

4.4 Роботи з оцінки якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод здійснюються експлуатаційними водогосподарськими організаціями, басейновими і регіональними управліннями комплексного використання водних ресурсів та підрозділами гідрогеолого-меліоративної служби відповідно до затвердженої програми з державного моніторингу вод і моніторингу зрошуваних та осушуваних земель.

4.5 Роботи з оцінки якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод складаються з чотирьох етапів:

- формування програми спостережень з оцінки якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод;
- відбір проб води на пунктах спостереження;
- визначення у відібраних пробах води показників складу і властивостей;

- порівняння результатів вимірювань показників складу і властивостей води з показниками чинних нормативних документів (оцінка якості та забрудненості).

5 Вимоги до мережі спостережень

5.1 Мережа спостережень за якістю зрошувальних та забрудненістю дренажних і скидних вод формується експлуатаційними водогосподарськими організаціями, басейновими і регіональними управліннями комплексного використання водних ресурсів та підрозділами гідрогеолого-меліоративної служби Держводгоспу.

5.2 Мережа спостереження за якістю зрошувальних і забрудненістю дренажних та скидних вод складається з окремих пунктів спостереження.

5.3 Пункти спостереження поділяються на стаціонарні та тимчасові.

5.4 Розташування стаціонарних пунктів спостереження визначається залежно від конкретних природних та техногенних умов регіону та завдань, що повинні вирішуватись.

5.5 Стаціонарні пункти спостереження розташовуються обов'язково:

- на головних водозаборах загальнодержавних зрошувальних систем з водних об'єктів та в місцях їх кінцевих скидів;
- на головних водозаборах міжгосподарських державних зрошувальних систем з водних об'єктів, крім випадків забору води з загальнодержавних меліоративних систем;
- у місцях забору води з загальнодержавних та міжгосподарських державних зрошувальних систем в міжгосподарські та внутрішньогосподарські недержавні меліоративні системи;
- у гирлах каналів і трубопроводів колекторно-дренажної мережі та скидних каналів міжгосподарських державних меліоративних систем в місцях відведення вод у водні об'єкти;
- у гирлах каналів і трубопроводів колекторно-дренажної мережі та скидних каналів міжгосподарських та внутрішньогосподарських недержавних меліоративних систем в місцях відведення вод у міжгосподарські державні меліоративні системи.

5.6 Стаціонарний пункт спостереження повинен мати геодезичну прив'язку та інформаційно-маркерний знак.

5.7 На стаціонарні пункти спостереження складається паспорт за формою додатку 1. Паспорт складається і затверджується організацією, що веде спостереження.

5.8 Контроль якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод на стаціонарних пунктах спостереження здійснюється згідно з додатком 2.

5.9 У разі відсутності подачі води (відсутності зрошення) протягом зрошувального сезону на міжгосподарську та внутрішньогосподарську недержавну меліоративну систему внаслідок відсутності води в джерелі

зрошення, пошкодження зрошувальної мережі, а також відсутності води в каналі меліоративної системи або колекторно-дренажної мережі на визначені терміни проведення спостережень, контроль якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод не виконується.

5.10 Тимчасові пункти спостереження утворюються для вирішення тимчасових (разових, цільових) завдань. Їх розташування зумовлюється конкретними вимогами цих завдань та природними і техногенними умовами регіону.

5.11 Тимчасовий пункт спостереження не обов'язково повинен мати геодезичну прив'язку. Паспорт на нього не складається.

5.12 Контроль якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод на тимчасових пунктах спостереження здійснюється одноразово або протягом обмеженого періоду в терміни, визначені ВНД 33-5.5-04-98 "Керівництво по організації та здійсненню моніторингу меліорованих і прилеглих до них земель" або конкретними завданнями.

5.13 Спостереження на пунктах спостереження, як стаціонарних, так і тимчасових, можуть бути повні або скорочені.

5.14 На пунктах спостереження, де ведуться повні спостереження, виконуються роботи з контролю якості зрошувальних, забрудненості дренажних та скидних вод і за витратами води.

5.15 На пунктах спостереження, де ведуться скорочені спостереження, виконуються роботи лише з контролю якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод.

5.16 Для реєстрації витрат зрошувальних, дренажних та скидних вод може закластись спеціальна гідрометрична мережа.

5.17 Для визначення фонових показників складу і властивостей ґрунтових вод на дренажних системах проводиться відбір проб води.

5.18 На осушувальних системах, для вивчення складових водного балансу, ведуться спостереження на воднобалансових ділянках. Кожна воднобалансова ділянка включає не менше трьох пунктів спостережень, які дозволяють отримувати інформацію про гідрохімічний режим ґрунтових вод.

6 Програма спостережень

6.1 Програма спостережень встановлює: перелік пунктів спостереження, де будуть виконуватись роботи; виконавців робіт; періодичність і терміни відбору проб з водних об'єктів та їх кількість; перелік показників, що підлягають вимірюванню згідно з галуззю акредитації лабораторії.

6.2 Програма спостережень за якістю зрошувальних і забрудненістю дренажних та скидних вод може бути як самостійною, так і в складі програми робіт експлуатаційних водогосподарських організацій, басейнових і

регіональних управлінь комплексного використання водних ресурсів, підрозділів гідрогеолого-меліоративної служби.

6.3 Програма спостережень за якістю зрошувальних і забрудненістю дренажних та скидних вод у складі програми робіт експлуатаційних водогосподарських організацій, басейнових і регіональних управлінь комплексного використання водних ресурсів та підрозділів гідрогеолого-меліоративної служби повинна відповідати всім вимогам щодо змісту, складу та оформлення програм, наведеним у Посібнику до ВНД 33-5.5-04-98 “Макет програми робіт на здійснення моніторингу меліорованих та прилеглих до них земель”.

6.4 Програма спостережень за якістю зрошувальних і забрудненістю дренажних та скидних вод повинна передбачати можливість отримання оперативної інформації за всіма показниками якості та забрудненості води.

6.5 Програма спостережень за якістю зрошувальних і забрудненістю дренажних та скидних вод повинна передбачати комплексність та систематичність спостережень. Комплексність означає врахування особливостей ґрунтів, сільськогосподарських культур та особливостей меліоративної системи.

6.6 Організація і проведення робіт з оцінки радіоактивного забруднення залежить від наявності на меліорованих землях площ, забруднених радіонуклідами, в межах яких необхідне проведення таких спостережень.

6.7 Спостереження за радіоактивним забрудненням згідно з ВБН 33-5.5-01-97 “Організація і ведення еколого-меліоративного моніторингу” включаються до програми робіт при забрудненні площ меліорованих земель:

- цезієм ^{137}Cs вище $1-5 \text{ Ки/км}^2$;
- стронцієм ^{90}Sr вище $0,15-0,20 \text{ Ки/км}^2$;

6.8 Спостереження за радіоактивним забрудненням здійснюється за окремою методикою, передбаченою для таких територій, за умови цільового фінансування цих робіт.

7 Відбір проб

7.1 Проби води відбираються на стаціонарних або тимчасових пунктах спостереження згідно з планом (програмою) роботи підрозділу.

7.2 Відбір проб води здійснюється відповідно до ВНД 33-1.1-17-2001 “Інструкція з відбору і підготовки проб води та ґрунту для проведення вимірювань в лабораторіях Держводгоспу України”.

8 Проведення вимірювань

8.1 Визначення складу і властивостей зрошувальних, скидних і дренажних вод проводиться в лабораторіях обласних виробничих управлінь меліорації і водного господарства, управлінь головних магістральних каналів,

басейнових і регіональних управлінь комплексного використання водних ресурсів та підрозділів гідрогеолого-меліоративної служби Держводгоспу.

8.2 Лабораторії, що визначають показники складу і властивості зрошувальних, скидних і дренажних вод, повинні бути акредитованими на право проведення вимірювань відповідних показників.

8.3 Терміни проведення вимірювань визначаються згідно з чинними методиками виконання вимірювань даного показника.

8.4 Особливості та способи консервації проб води для визначення окремих показників наведено у ВНД 33-1.1-17-2001 “Інструкція з відбору і підготовки проб води та ґрунту для проведення вимірювань в лабораторіях Держводгоспу України”.

8.5 Перелік показників складу і властивостей, що повинні визначатись у пробах зрошувальних, дренажних і скидних вод, обумовлюється нормативними документами з оцінки їх якості та забрудненості.

8.6. Перелік забруднюючих речовин, що нормуються у всіх випадках скидання зворотних вод (дренажних і скидних), наведено у постанові Кабінету Міністрів України “Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується”.

8.7 При використанні для зрошення води, забрудненої специфічними токсичними компонентами (важкі метали тощо), необхідно проводити їх вимірювання, в разі, якщо максимальна концентрація цих елементів близька або вища за гранично – допустиму величину визначену, чинними нормативними документами.

9 Оцінка якості та забрудненості

9.1 Якість зрошувальних та забрудненість дренажних і скидних вод оцінюється за методиками та показниками, наведеними у відповідних нормативних документах.

9.2 Оцінка якості зрошувальної води проводиться:

- за агрономічними показниками – за ДСТУ 2730 – 94 “Якість природної води для зрошення. Агрономічні критерії”;
- за екологічними показниками – за ВНД 33-5.5-02-97 “Якість природної води для зрошення. Екологічні критерії”;
- для зрошуваних угідь, що зрошуються стічними водами – за ВНД 33-3.3-01-98 “Переробка міських стічних вод та використання їх для зрошення кормових і технічних культур”;
- за вмістом важких металів – за ВНД 33-5.5-06-99 “Охорона водних, ґрунтових та рослинних ресурсів від забруднення важкими металами в умовах зрошення”.

9.3 Агрономічні критерії визначають якість зрошувальної води за впливом на урожайність сільськогосподарських культур по валовому збору та

інтенсивність їх розвитку, якість сільськогосподарської продукції а також родючість ґрунтів та попередження процесів засолення, осолонцювання та содоутворення.

9.4 Оцінка якості зрошувальної води за агрономічними критеріями здійснюється з урахуванням гранулометричного складу ґрунтів, групи ґрунтів за реакцією середовища, групи ґрунтів за протисолонцюючою буферністю та показників активності іонів кальцію в ґрунтах. Джерелами інформації для визначення цих параметрів є:

- матеріали водогосподарських проектно-вишукувальних інститутів, ґрунтово-меліоративна характеристика зрошуваних ділянок;
- ґрунтова карта України, Укрземпроект;
- обласні ґрунтові карти, Укрземпроект;
- районні ґрунтові карти, Укрземпроект;
- ґрунтові нариси і ґрунтові карти господарств, Укрземпроект.

9.5 Екологічні критерії призначені для оцінки якості зрошувальної води з позицій охорони ґрунтів та підземних вод від забруднення та забезпечення необхідної санітарно-гігієнічної обстановки.

9.6 Оцінка забрудненості дренажних і скидних вод проводиться за ВБН 33-5.5-01-97 “Організація і ведення еколого-меліоративного моніторингу”.

10 Порядок використання даних

10.1 Дані контролю якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод, отримані експлуатаційними водогосподарськими організаціями, басейновими і регіональними управліннями комплексного використання водних ресурсів та підрозділами гідрогеолого-меліоративної служби Держводгоспу, які здійснюють ці роботи, використовуються для:

- видачі технічних умов на підключення водокористувачів до міжгосподарських та магістральних каналів;
- видачі технічних умов на приймання скидних та дренажних вод в державні колекторно-дренажні мережі та водоприймачі;
- контролю відповідності якості зрошувальних вод, що подаються водокористувачам, технічним умовам на підключення водокористувачів до міжгосподарських та магістральних каналів;
- контролю відповідності забрудненості скидних та дренажних вод, технічним умовам на приймання скидних та дренажних вод у державні колекторно-дренажні мережі та водоприймачі.

10.2 Дані контролю якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод отримані експлуатаційними водогосподарськими організаціями, басейновими і регіональними управліннями комплексного використання водних ресурсів та підрозділами гідрогеолого-меліоративної служби Держводгоспу, які здійснюють ці роботи, надаються на безоплатній основі

експлуатаційним водогосподарським організаціям, які безпосередньо здійснюють:

– подачу води на зрошення з загальнодержавних меліоративних систем та міжгосподарських державних меліоративних систем водокористувачам, що використовують зрошувані землі;

– приймання дренажних та скидних вод у державні колекторно-дренажні мережі від водокористувачів, що використовують меліоровані (зрошувані та осушувані) землі.

10.3 У разі невідповідності якості зрошувальних вод технічним умовам на підключення водокористувачів до міжгосподарських та магістральних каналів, організація, що її контролює, зобов'язана довести це до відома експлуатаційної водогосподарської організації, яка здійснює подачу води, та безпосередньо водокористувача.

10.4 У разі невідповідності забрудненості скидних та дренажних вод технічним умовам на приймання скидних та дренажних вод у державні колекторно-дренажні мережі та водоприймачі, організація, що її контролює, зобов'язана довести це до відома експлуатаційної водогосподарської організації, яка здійснює приймання скидних та дренажних вод у державні колекторно-дренажні мережі та водоприймачі, і водокористувача, який здійснює скидання вод у державні колекторно-дренажні мережі та водоприймачі.

10.5 Узагальнені дані якості зрошувальних вод відповідно до ВНД 33-5.5-04-98 “Керівництво по організації та здійсненню моніторингу меліорованих і прилеглих до них земель” у визначені ним терміни надаються Держводгоспу двічі на рік – на початок та кінець зрошувального сезону.

10.6 Узагальнені дані забрудненості дренажних та скидних вод відповідно до ВНД 33-5.5-04-98 “Керівництво по організації та здійсненню моніторингу меліорованих і прилеглих до них земель” у визначені ним терміни надаються Держводгоспу один раз на рік – на початку року за попередній рік.

10.7 У разі виникнення кризової ситуації на меліоративній системі по якості зрошувальних та забрудненості скидних і дренажних вод організація, що її контролює, зобов'язана сповістити про це експлуатаційну водогосподарську організацію, яка безпосередньо подає або приймає воду, обласну експлуатаційну водогосподарську організацію, басейнове і регіональне управління комплексного використання водних ресурсів, водокористувача та Держводгосп.

10.8 Первинні дані контролю якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод, отримані експлуатаційними водогосподарськими організаціями, басейновими і регіональними управліннями комплексного використання водних ресурсів та підрозділами гідрогеолого-меліоративної служби Держводгоспу, які здійснюють ці роботи, підлягають безстроковому збереженню.

11 Збереження об'єктів мережі спостережень

11.1 До об'єктів мережі спостережень за якістю зрошувальних та забрудненістю скидних і дренажних вод відносяться:

- гідрометрична мережа;
- свердловини спостереження за рівнями ґрунтових вод, з яких здійснюється відбір проб води;
- воднобалансові ділянки.

11.2 Об'єкти мережі спостережень можуть знаходитись на:

- меліоративних системах загальнодержавного значення;
- міжгосподарських державних меліоративних системах;
- міжгосподарських недержавних меліоративних системах;
- внутрішньогосподарських недержавних меліоративних системах.

11.3 Об'єкти мережі спостережень, що розташовані на міжгосподарських та внутрішньогосподарських недержавних меліоративних системах, передаються за актом землекористувачам або землевласникам разом з меліоративною системою.

11.4 Відповідальність за збереження об'єктів мережі спостережень на міжгосподарських та внутрішньогосподарських недержавних меліоративних системах несуть безпосередньо землекористувачі і власники земель.

11.5 Об'єкти мережі спостережень, що розташовані на меліоративних системах загальнодержавного значення та міжгосподарських державних меліоративних системах, утримуються експлуатаційними водогосподарськими організаціями, басейновими і регіональними управліннями комплексного використання водних ресурсів та підрозділами гідрогеолого-меліоративної служби Держводгоспу.

11.6 Відповідальність за збереження об'єктів мережі спостережень, що розташовані на меліоративних системах загальнодержавного значення та міжгосподарських державних меліоративних системах, несуть експлуатаційні водогосподарські організації, басейнові і регіональні управління комплексного використання водних ресурсів та підрозділи гідрогеолого-меліоративної служби Держводгоспу, що виконують роботи на даному об'єкті спостережень.

11.7 При пошкодженні або виведенні з ладу об'єктів мережі спостережень відповідальний за їх збереження повинен відновити відповідний об'єкт мережі спостереження.

11.8 Особи, винні у пошкодженні або виведенні з ладу об'єктів мережі спостережень, несуть відповідальність згідно із законодавством України.

11.9 Об'єкт мережі спостережень, розташований на міжгосподарській недержавній меліоративній системі або внутрішньогосподарській недержавній

меліоративній системі, що заважає веденню сільськогосподарських робіт, може бути перенесений в інше місце за узгодженням з експлуатаційними водогосподарськими організаціями, басейновими і регіональними управліннями комплексного використання водних ресурсів та підрозділами гідрогеолого-меліоративної служби Держводгоспу, які здійснюють роботи з контролю якості зрошувальних та забрудненості дренажних і скидних вод. Фінансування робіт щодо перенесення об'єкта мережі спостережень в цьому разі здійснюється землекористувачем/землевласником.

11.10 Експлуатаційні заходи (утримання, ремонт і реконструкція) об'єктів мережі спостереження здійснюються юридичними або фізичними особами, які несуть відповідальність за збереження цих об'єктів.

11.11 Контроль за утриманням об'єктів мережі спостереження, розташованих на міжгосподарських недержавних меліоративних системах, та внутрішньогосподарських недержавних меліоративних системах здійснюється експлуатаційними водогосподарськими організаціями та підрозділами гідрогеолого-меліоративної служби Держводгоспу, які здійснюють роботи з контролю якості та забрудненості зрошувальних, скидних і дренажних вод.

11.12 Контроль за утриманням об'єктів мережі спостереження, розташованих на меліоративних системах загальнодержавного значення та міжгосподарських державних меліоративних системах, здійснюється вищими до експлуатаційних водогосподарських організацій, басейнових і регіональних управлінь комплексного використання водних ресурсів та підрозділів гідрогеолого-меліоративної служби Держводгоспу, які здійснюють роботи з контролю якості зрошувальних та забрудненості скидних і дренажних вод, водогосподарськими організаціями.

Додаток 1
(обов'язковий)

Затверджую

Начальник _____

(підпис)

(прізвище, ініціали)

**Паспорт стаціонарних пунктів спостережень
за якістю зрошувальних і забрудненістю дренажних та скидних вод**

(назва організації)

№ пункту спостереження	Вид пункту спостереження (повний / скорочений)	Місце розташування	Геодезичні координати (градуси, хвилини, секунди)		Вид спостережень (якість зрошувальних / забрудненість дренажних і скидних вод)	Прив'язана площа, га
			довгота	широта		
1	2	3	4	5	6	7

Виконавець _____ (_____)

(посада)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Додаток 2
(обов'язковий)

Періодичність відбору проб води для проведення вимірювань*

Найменування показників та видів робіт	Кількість замірів на рік	
	Стаціонарна мережа спостережень	Тимчасова мережа спостережень
1	2	3
Показники хімічного складу і мінералізації зрошувальних вод у поливний період при їх мінералізації до 1 г/дм ³	1-4	4-6
Показники хімічного складу і мінералізації зрошувальних вод у поливний період при їх мінералізації більше 1 г/дм ³	4-6	6-12, при необхідності більше
Показники хімічного складу і мінералізації дренажних та скидних вод	-	6-12, при необхідності більше
Показники складу і вмісту забруднюючих речовин у дренажних та скидних водах	6	6-12, при необхідності більше
Витрати поданої водокористувачам і відведеної меліоративними системами води у вегетаційний період	2-6	6-12, при необхідності більше
Показники хімічного складу і мінералізації ґрунтових та підземних вод	12	36, при необхідності більше
Показники складу і вмісту забруднюючих речовин у ґрунтових та підземних водах	12	12, при необхідності більше

* Наведено за Посібником з методики проведення комплексу моніторингових робіт у системі Держводгоспу України. Частина 1. Комплекс моніторингових робіт на масивах зрошення України. Посібник до ВБН 33-5.5-01-97 "Організація і ведення еколого-меліоративного моніторингу" Київ 1997.

ЗМІСТ

	с.
1 ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ.....	1
2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ.....	1
3 ВИЗНАЧЕННЯ, ПОЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ.....	2
4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
5 ВИМОГИ ДО МЕРЕЖІ СПОСТЕРЕЖЕНЬ.....	4
6 ПРОГРАМА СПОСТЕРЕЖЕНЬ.....	5
7 ВІДБІР ПРОБ.....	6
8 ПРОВЕДЕННЯ ВИМІРЮВАНЬ.....	6
9 ОЦІНКА ЯКОСТІ ТА ЗАБРУДНЕНОСТІ.....	7
10 ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ ДАНИХ.....	8
11 ЗБЕРЕЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ МЕРЕЖІ СПОСТЕРЕЖЕНЬ.....	10
Додаток 1.....	12
Додаток 2.....	13